เรื่อง คอกช้างเผือก

The Office Of Academic Resources And Information And Technology

รายละเอียด

คอกช้างเผือก ตั้งอยู่เขตบ้านท่าอาจ ตำบลท่าสายลวด อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก การเดินทางตามทางหลวงหมายเลข 105 ก่อนถึงตลาดริมเมยประมาณ 1 กิโลเมตร เลี้ยวขวาผ่านหน้าวัดไทยวัฒนารามตามทางลาดยางประมาณ 2 กิโลเมตร จะพบโบราณสถานคอกช้างเผือก หรือพะเนียดช้างทำเป็นกำแพงก่อด้วยอิฐมอญ มีความสูงประมาณ 1 เมตรเศษ กว้างประมาณ 25 เมตร ยาวประมาณ 80 เมตร

ประวัติความเป็นมา

สันนิษฐานว่า เป็นสถานที่ที่สร้างขึ้นสำคัญในสมัยกรุงสุโขทัย ในรัชสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ตามเกล็ดพงศาวดาร กล่าวว่าเมื่อมะกะโท (คนเลี้ยงช้างชนชาติมอญ กาลต่อมาได้เป็นขุนวัง) ได้ลักพาเจ้าหญิงพระธิดาของพ่อขุนรามคำแหงหนีไปอยู่กรุงหงสาวดี ต่อมามะกะโทได้รับแต่งตั้งสถาปนาเป็นพระเจ้าแผ่นดินทรงพระนามว่า พระเจ้าฟ้ารั่ว ที่กรุงสุโขทัยในเวลานั้น มีช้างเผือกอยู่เชือกหนึ่งดุร้ายมาก พ่อขุนรามคำแหงจึงทรงเสี่ยงสัตย์

อธิษฐานว่า หากช้างเผือกเชือกนั้นเป็นช้างคู่บารมีของกษัตริย์นครใดก็ขอให้บ่ายหน้าไปทางนั้น เมื่อทรงประกอบพิธีเสร็จก็ปล่อยไป ช้างเผือกเชือกนั้นจึงชูงวงเป็นทักษิณาวัตรเปล่งเสียงร้องสามครั้งแล้วบ่ายหน้าออกจากประตูเมืองไปทางทิศตะวันตก พระองค์ทรงทราบทันทีว่าเป็นช้างคู่บารมีของพระเจ้าฟ้ารั่ว (มะกะโท) จึงร่างสาส์นให้ทหารนำไปให้พระเจ้าฟ้ารั่ว แจ้งว่าให้คอยมารับเอาช้างเผือกเชือกนั้น พร้อมกับให้ทหารสะกดรอยตามเชือกเผือกเชือกนั้นไปจนถึงเชิงเขาแห่งหนึ่งมีแม่น้ำขวางกั้นจึงได้ทรงพะเนียดล้อมไว้และได้ประกอบพิธีมอบกันที่บริเวณนี้

ลักษณะทั่วไป

คอกช้างเผือกนี้เป็นกำแพงก่ออิฐโบกปูนรูปสี่เหลี่ยม ปากคอกกว้าง 15 เมตร เป็นรูปสอบเล็ก ๆ ขนานกันไปทั้งสองด้าน ยาวประมาณ 50 เมตร

หลักฐานที่พบ

คอกช้างเผือก เป็นกำแพงรูปสี่เหลี่ยม

เส้นทางเข้าสู่คอกช้างเผือก

จากอำเภอแม่สอดไปทางทิศตะวันตกประมาณ 7 กิโลเมตร แยกขวาจากทางหลวงหมายเลข 105 ตรงกิโลเมตรที่ 82-83 เข้าทางลูกรังประมาณ 35 กิโลเมตร ที่ปากทางเข้ามีป้ายเขียนว่าโรงเรียนท่าอาจ และโรงเรียนวังตะเคียน

คำสำคัญ : คอกช้างเผือก

ที่มา : https://www.thai-tour.com/place/tak/maesot/2847

รวบรวมและจัดทำข้อมูล : กาญจนา จันทร์สิงห์

วันที่ : 2018-08-17

https://arit.kpru.ac.th/ap2/local/?nu=pages&page_id=824&code_db=610002&code_type=TK007

The Office Of Academic Resource Information And Technology